

Ustanova za zdravstvenu njeгу u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ	SOP-OP-008 Izdanje: 2 Vrijedi od: 30.07.2026. Stranica: 1/3
	Naziv postupka: Transfer pacijenta	

1. NAZIV POSTUPKA: TRANSFER PACIJENTA

Svi izrazi u ovom dokumentu su rodno neutralni.

2. DEFINICIJA

Transfer pacijenta je postupak kojim pacijent prelazi iz jednog položaja u drugi. Transfer može biti samostalan, uz pomoć pomagala ili druge osobe.

3. SVRHA (očekivani ishod)

Svrha ovog postupka je podučiti pacijenta i ukućane kako funkcionalno postići transfer.

Transfer se koristi radi zauzimanja drugog položaja, neovisno o tome da li je svrha provođenje aktivnosti svakodnevnog života, njega, hranjenje ili vježbanje.

Zdravstvena skrb kod nepokretnih/nesuradljivih pacijenata provodi se u krevetu.

4. PROVODITELJ POSTUPKA

Za provedbu ovog postupka odgovoran je svaki zdravstveni radnik Ustanove koji provodi postupak. Provedba transfera nepokretnog i teško pokretnog pacijenta izvodi se isključivo uz pomoć ukućana.

5. POSTUPAK

Postupak ovisi o stanju pacijenta, njegovim sposobnostima te o broju osoba koje sudjeluju u transferu. Nakon utvrđivanja potrebe transfera, pacijenta se informira o svim koracima provedbe postupka. Prije početka samog postupka potrebno je pacijentu naglasiti neophodnost njegove suradnje i slijeđenja uputa zdravstvenog radnika. Ne treba žuriti s postupkom, niti na sebe preuzimati dodatan teret bez suradnje pacijenta, kako ne bi došlo do ozljede pacijenta ili zdravstvenog radnika.

5.1. Procjena:

- 1) općeg statusa pacijenta
- 2) uvjeta za provođenje postupka
- 3) suradnje pacijenta
- 4) suradnje ukućana

5.2. Kontraindikacije:

- 1) nesrasla prijašnja fraktura
- 2) prisutna jaka bol
- 3) otvorene rane na mjestu prihvata (mjesto gdje zdravstveni radnik hvata pacijenta)
- 4) nedostatak potrebnih pomagala za transfer
- 5) nesuradnja pacijenta
- 6) nesuradnja ukućana
- 7) prekoračenje odredbi Pravilnika o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta (NN 42/2005-818)

5.3. Pribor i materijal (ovisno o statusu pacijenta i situaciji):

- 1) krevet koji ima mogućnost podizanja
- 2) transfer daska/čvrsta plahta
- 3) kolica

Ustanova za zdravstvenu njeгу u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ	SOP-OP-008 Izdanje: 2 Vrijedi od: 30.07.2026. Stranica: 2/3
	Naziv postupka: Transfer pacijenta	

- 4) stolica
- 5) hodalica
- 6) štake
- 7) dizalica
- 8) ostala pomagala za transfer i hodanje

5.5. Provedba postupka

Postupak ovisi o vrsti transfera. Opisani postupci uključuju aktivaciju pacijenta/ukućana uz asistenciju zdravstvenog radnika.

5.5.1. Ležeći – sjedeći

Ako se izvodi transfer pacijenta iz ležećeg u sjedeći položaj, potrebno je pacijenta postaviti u ravan ležeći položaj (*in „alignment“*). Noge treba usmjeriti prema rubu kreveta i spustiti ih prema podu. Pacijent treba, u maksimumu svojih mogućnosti odići trup te se podupirući donjom rukom posjesti na krevet uz potporu rukama. Ukoliko je pacijent stabilan, prelazi se na daljnje postupke.

5.5.2. Sjedeći na krevetu – kolica

Sjedeći na krevetu pacijent treba zdjelicu pomaknuti prema rubu kreveta, tako da su noge što više van kreveta, a stopala oslonjena o podlogu cijelom površinom. Koljena su u širini kukova. Kolica su bočno oslonjena uz (npr. lijevi) rub kreveta, a kotači su zakočeni. Pacijent hvata lijevom rukom lijevi rukohvat kolica, a drugom rukom je oslonjen na krevet. Kroz kontroliranu fleksiju (savijanje) trupa i oslonac stopalima na pod, oslanja se na ruke, prenosi težinu svog tijela, lagano rotira trup i posjeda se u kolica. Postupak se provodi uz nadzor zdravstvenog radnika.

5.5.3. Sjedeći – stojeći

U sjedećem položaju pacijentove noge su razmaknute u širini kukova, oslonjene stopalima o pod. Pacijent se rukama oslanja na rukohvate i postepeno odiže u stojeći položaj uz nadzor zdravstvenog radnika.

5.5.4. Stojeći - sjedeći

Pacijenta se upućuje da flektira (savije) koljena te se uz laganu i kontroliranu fleksiju trupa postavi u sjedeći položaj.

5.5.5. Sjedeći u kolicima – ležeći

Kolica treba staviti uz bočnu stranu kreveta i zakočiti kotače. Bitno je da kolica budu između sredine kreveta i uzglavlja, a ne uz podnožje kreveta. Iz sjedećeg položaja pacijent se rukama oslanja na rukohvate kolica. Nogu, koja je uz stranicu kreveta, primiće krevetu i jednom rukom se oslanja na krevet te prenosi težinu zdjelice i tijela na krevet. Nakon potrebnog kratkog odmora, podlakticom se bočno oslanja prema uzglavlju te odiže noge na krevet. Iz bočnog ležećeg se postavlja u položaj ležeći na leđima uz nadzor zdravstvenog radnika.

Ustanova za zdravstvenu njeгу u kući Preradovićeva 17/1 10 000 Zagreb 	Služba za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete ZZ	SOP-OP-008 Izdanje: 2 Vrijedi od: 30.07.2026. Stranica: 3/3
	Naziv postupka: Transfer pacijenta	

6. LITERATURA:

- 1) Bobath Basic Course & Bobath Advanced Course, London.
- 2) Drobec D. (2017) Problemi transfera i kontratransfera u sestrinstvu. Diplomski rad. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva. Zagreb.
Dostupno na:
<https://repositorij.mef.unizg.hr/islandora/object/mef%3A1605/datastream/PDF/view>
Pristupljeno: ožujak 2020.
- 3) Mrzljak, V., Žarković, G., Ban, D., Švarc, S. (2019) Smjernice za provođenje zdravstvene njege u kući. HKMS, Udruga medicinskih sestara zdravstvene njege u kući. Zagreb.
Dostupno na: <https://znjuk.hr/wp-content/uploads/2018/11/Smjernice-za-postupke.pdf>
Pristupljeno: ožujak 2020.
- 4) Pravilnik o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta (NN 42/2005-818)
Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2005_04_42_818.html
Pristupljeno: 10.09.2020.

7. VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA:

- 1) Pravilnik o zaštiti na radu pri ručnom prenošenju tereta (NN 42/2005-818)
- 2) SOP-OP-001 „Ulazak zdravstvenog radnika u kuću pacijenta”

8. DOSTAVITI:

- Svim zdravstvenim radnicima Ustanove za zdravstvenu njeгу u kući
- Arhivi Službe kvalitete

	Ime i prezime	Titula	Datum	Potpis
Izradio/la:	David Božić	bacc. physioth.	22.07.2026.	
Izradio/la:	Sanja Novak Orlić	univ. mag. admin. sanit., voditeljica Službe za kvalitetu	27.07.2026.	
Pregledao/la:	Ljubica Crnošija	univ. mag. med. techn., pomoćnica ravnateljice za sestrinstvo	27.07.2026.	
Odobrio/la:	Andrea Miškulin	dr. med., ravnateljica	30.07.2026.	